

Varteig i gamle dager

Lindemark gnr 3039, bnr 1

Dette er det eldste registrerte bilde av Lindemark, fra ca 1915. Da var det Julius Lindemark (1870-1943) som var eier.

På bildet ser vi fjøset og låven med maskinhuset foran. I maskinhuset var hestevandringen som ble trukket av to hester og ofte kjørt av et av Lindemark-barna. «Det var en kjedelig jobb!» Hele denne bygningsmassen er i åras løp blitt bygd om ettersom driften av gården har endret seg. Låven og maskinhuset ble revet i 1926 og erstattet med ny låve med stall. Etter hvert kom fjøstilbygg og grisehus. I dag tilpasses bygningene for sauehold og hester.

Til bryggerhuset flyttet familien hver sommer med matstellet. Her var også bakerovnen plassert og diverse småverktøy til reparasjoner. Når klær skulle vaskes og kokes, ble også bryggerhuset brukt.

Bryggerhuset er i dag revet. Våningshuset ble ombygd i 1906, påbygd i 1912 og restaurert i 1954.

På Lindemark-tunet har det også vært et stabbur fra 1800-tallet, et vognskjul, ei sag fra 1929 og ei smie (litt nord for tunet). Eiere i dag er Hans Petter Lindemark og Eline Lindemark.

Fotograf: Olav Spydevold

Eier: Varteig Historielags Fotosamling/Østfold fylkes billedarkiv

Kalender 2017

Varteig i gamle dager

Varteig Historielags Fotosamling

Varteig Historielags Fotosamling

Deltok i fakkelfstafetten

Ole Rogndalen (født i 1944) står klar på Stikkaåsen en februar dag i 1994 for å ta imot fakkelen som over to måneder tidligere hadde forlatt Morgedal med Lillehammer og de 17. olympiske leker som mål.

Rogndalens etappe i fakkelfstafetten var fra Stikkaåsen til Solli kirke. Omkring 7000 personer deltok i stafetten, og i tillegg var det en rekke kulturarrangementer som oppladning til Lillehammer-OL. Varteig hadde sitt ved Bygdehallen.

Fakkelen gikk ut fra Morgedal 27. nov 1993 etter at prinsesse Märtha Louise hadde første etappe ut av stua til Søndre Norheim. Siste etappen var på OL-arenaen 12. feb 1994, da kronprins Haakon tente OL-ilden. Interesserte ble oppfordret til å melde seg for å ta en etappe, og det gjorde Ole Rogndalen. Alle deltakerne hadde identiske OL-klær.

Fotograf: Tove Rogndalen Åserød

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

Januar 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
52							1
1	2	3	4	5 ☾	6	7	8
2	9	10	11	12 ☽	13	14	15
3	16	17	18	19 ☾	20	21	22
4	23	24	25	26	27	28 ●	29
5	30	31					

Nyttårsdag 1. januar - Trettendedag jul 6. januar - Midtvinter 12. januar - Tyvendedag jul 13. januar - Prinsesse Ingrid Alexandra 21. januar - Pålsmesse 25. januar

Varteig i gamle dager

Prøve til skimerke

Et glimt fra tidtakerbordet under Varteig Idrettslags prøve til skimerke 15. februar i 1948. Bak ser vi kommunelokalet (nå: Bygdehallen). Fra venstre ser vi Einar Brusevold, John Thoreby og Gunnar Brenne. Alle tre av de fremste ildsjelene i idrettslaget på den tiden, og Brusevold og Brenne også med fartstid som formenn i idrettslaget.

Varteig Idrettslags protokoller forteller om den store aktiviteten og gode bredden det var i vinteridretten i bygda etter krigen. Det var organisert trening, og det var hyppige konkurranser. Mest innenfor langrenn og hopp, men også i alpint.

Blant annet kan vi lese om helgen 13. og 14. mars i 1948. På lørdagen var det klubbmesterskap i langrenn, og på søndagen samlet man seg i Belsbykollen til hopprenn. I flere tiår var det også alpine konkurranser i Belsbykollen.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

Februar 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5			1	2	3	4 ●	5
6	6	7	8	9	10	11 ○	12
7	13	14	15	16	17	18 ●	19
8	20	21	22	23	24	25	26 ●
9	27	28					

Kyndelsmesse 2. februar - Samefolkets dag 6. februar - Morsdag 12. februar - Valentinsdag 14. februar - Kong Harald V 21. februar - Persok (første vårdag) 22. februar - Fastelavnsøndag 26. februar

Årsmøte Varteig Historielag xxx. februar

Varteig i gamle dager

Åpningsrennet i Kullerudbakken

28. januar 1951 ble det arrangert åpningsrenn i Kullerudbakken. Varteig IL hadde gjort en kjempejobb med å bygge en ny og flott hoppbakke ved gnr 3014, bnr 5 Framstu-Kullerud. En mindre naturbakke fra mellomkrigsårene var blitt erstattet med en, etter den tids målestokk, stor bakke hvor man kunne få hopplengder på over 30 meter. Den offisielle åpningen skjedde med et kretsrenn som Kåre Fossen fra Mysen vant med bakkerekord på 32 meter. Bakken var muligens noe vanskelig å hoppe i, for under åpningsrennet var det flere stygge fall og to av hopperne måtte på sykehuset.

Åpningsrennet ble for øvrig det eneste offisielle hopprennet i Kullerudbakken. Unnarennet raste ut allerede på ettervinteren samme år, og det ble slått fast at det ikke var mulig å bygge opp igjen bakken.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

Mars 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9			1	2	3	4	5 ●
10	6	7	8	9	10	11	12 ○
11	13	14	15	16	17	18	19
12	20 ●	21	22	23	24	25	26
13	27	28 ●	29	30	31		

Vårjevndøgn 20. mars - Maria Budskapsdag 26. mars - Sommertid start 26. mars
Møte Varteig Historielag xxx. mars

Varteig i gamle dager

“Krabben” har søkt nødhavn

I juni 1995 var det storflom i Glomma, og turistbåten MS “Krabben” måtte søke nødhavn i vika ved Søndre Furuholmen. Vannstanden var så høy at båten måtte fortøyes helt opp mot gårdsplassen. Både i 1966 og spesielt i 1967 var det store vårflommer i Glomma. På bakgrunn av disse to flom-vårene ble det gjort betydelige tiltak i utløpet av Øyeren for å redusere flomvannstanden. Stor snøsmelting og veldige nedbørsmengder førte til at flommen i 1995 ble den største skadeflommen i Norge på 1900-tallet. Flommen fikk navnet “Vesleofsen”. MS “Krabben” ble satt i trafikk på Glomma i 1986, og gikk fram til den sank utenfor Finstad i Tune ved inngangen til pinsen 2000.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildene: Varteig Historielags Fotosamling

April 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
13						1	2
14	3●	4	5	6	7	8	9
15	10	11○	12	13	14	15	16
16	17	18	19●	20	21	22	23
17	24	25	26●	27	28	29	30

Palmesøndag 9. april - Skjærtorsdag 13. april - Sommerdagen, flyttedag 14. april - Langfredag 14. april - Påskedag 16. april - 2. påskedag 17. april

Møte Varteig Historielag xxx. april

Varteig i gamle dager

Pyntet til 17. mai-feiring på Ise

Det er 17. mai 1952, og venner på Ise har pyntet seg til nasjonaldagsfeiring. Bildet er tatt på den gamle Rakkestadveien, på brua på Ise, i det som i dag benevnes Sikkelandeveien eller fylkesvei 627. Fra venstre ser vi Jonn Harry Engen (født i 1924), datteren hans Irene Lisbeth Engen (født i 1950, gift Bøe) på armen til Leif Edvard Bergby (1927-2006). Videre Guri Bergby (født Moe, 1927-2003), Per Oddvar Bergby (1934-2011) og Marion Kleivdal (født i 1931, gift Bergby). Leif og Per var brødre. Leif var gift med Guri, og Per ble i 1957 gift med Marion. Det var egen 17. mai-feiring på Ise fram til slutten av 1950-tallet, felles for både vartingene og skjebringene på Ise. Den nye sentralskolen i Varteig sto ferdig i 1959 og dermed ble småskolen på Sikkeland og storskolen på Klemsdal nedlagt. Midt på 1960-tallet ble Ise skole nedlagt, og elevene ble overført til Hafslund. Endringene i skolestrukturen ble det definitive punktum for egen 17. mai-feiring på Ise.

Fotograf: Inger Engen

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

Mai 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18	1	2	3 ☾	4	5	6	7
19	8	9	10 ☾	11	12	13	14
20	15	16	17	18	19 ☾	20	21
21	22	23	24	25 ●	26	27	28
22	29	30	31				

Off. høytidsdag 1. mai - Frigjøringsdagen 1945 8. mai - Grunnlovsdag 17. mai - Kristi Himmelfartsdag 25. mai
Varteig Historielag har tur xxxxxx i mai.

Varteig i gamle dager

Konfirmanter i Varteig 27. august 1967

1. rekke fra v.: Kate Kokkim, May Synnøve Sælid, sogneprest Birger Ingolfstad,
Karin Synnøve Olsen Kynningsrød og Liv Folkestad
2. rekke fra v.: Sidsel Vera Karlsen, Laila Irene Dueholen, Inger Johanne Sikkeland, Anne Therese Wisur,
May Eivor Belsby, Gunn Marit Bergerud og Elisabeth Karlsen
3. rekke fra v.: Arve Steinar Gressløs, Kjell Oskar Øby, Arnfinn Sundås, Hans Gunnar Eriksen,
Hans Olav Bergerud, Knut Brenne og Jack Hassel.

Fotograf: Solbergfoto

Eier av bildet: May Synnøve Sælid Olsen

Juni 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22				1 ●	2	3	4
23	5	6	7	8	9 ○	10	11
24	12	13	14	15	16	17 ●	18
25	19	20	21	22	23	24	25 ●
26	26	27	28	29	30		

Skolelefallsdagen 3. juni - 1. pinsedag 4. juni - 2. pinsedag 5. juni - Unionsoppløsningen 1905 7. juni - Konfirmasjon i Varteig 10. og 11. juni - Bygdedag i Varteig 18. juni - Sommersolverv 21. juni - Sankthansaften (Jonsok) 23. juni

Varteig i gamle dager

Familiebilde i hagen på Tangen

Bildet er tatt sommeren 1933 i hagen hos Inga og Einar Andersen på Tangen, i det som i dag er Furuholmveien 200.

Her drev Inga og Einar Andersen forretning fra 1926 og fram til 10. juni 1978. Vi ser ekteparet Andersen stående.

Til v. sitter sønnen Kjell og til høyre datteren Aslaug. I midten Ingas far Julius Bergsland. Einar Andersen var født på gnr 3015, bnr 3 og gnr 3016, bnr 17 m.fl. Hesthagen 21. juni 1905. Foreldre var Maren og Anders Arnesen Hesthagen.

Inga var fra Skiptvet, født på gnr 15, bnr 3 Glende 29. nov 1903 med Johanne og Julius O. Bergsland som foreldre.

Inga og Einar giftet seg 9. juli i 1926, og fikk barna Aslaug (f. 19. nov i 1928, gift Brenne) og Kjell (født 7. mars 1932).

Som enkemann bodde Ingas far, Julius, i mange år på Tangen. Han var født 10. nov 1859 og døde i februar 1942.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

Juli 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26						1	2
27	3●	4	5	6	7	8	9
28	10	11○	12	13	14	15	16
29	17	18	19○	20	21	22	23
30	24	25	26○	27	28	29	30
31	31						

Dronning Sonja 4. juli - Mari Vassøse 20. juli - Kronprins Haakon 20. juli - Første hundeday 23. juli - Jakob våthatt 25. juli - Olsok 29. juli

Varteig i gamle dager

Sommerlig idyll med grammofofonen

Tre søstre Lunde fotografert ned mot elva på Nedre Lunde omkring 1930. Fra venstre ser vi Anna, Inga og Marie (Maja) Lunde. Jentene har slått seg ned i gresset, med Glomma som den komplette idyllen i bakgrunnen. Og ungdommen i 1930 var som unge i dag, de elsket musikk. Derfor var da også grammofofonen med ut i det fri. Vi ser Lunde-evja som går inn rett ned for jentene, og likeså de store moene som blir satt under vann når det er høy vannstand i elva. Odden med furutrærne som stikker ut er Fellestangen, og den store holmen i elva er Bjønnholmen. Lagården bak til høyre er på gnr 3012, bnr 5 og 7 Moene, mens vi i bakgrunnen midt i bildet ser husene på gnr 3012, bnr 17 Nordre Moene. Jentene var fra en søskenflokk på åtte, med foreldre (Olava) Bolette Olavesdatter f. Bergerud og Ludvig Johansen Lunde. De eide og drev først Brenås, men overtok i 1918 gnr 3012, bnr 3 Nedre Lunde etter Ludvigs foreldre. Anna og Inga var tvillingsøstre, født 9. jan 1909. Anna giftet seg i 1941 med Arne Andersen Kokkim. Inga giftet seg i 1935 med Arne Grythe. Marie Laurentse (Lorense) født 3. sept 1910, giftet seg i 1942 med Thorleif Skofteby.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

August 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31		1	2	3	4	5	6
32	7 ○	8	9	10	11	12	13
33	14	15 ●	16	17	18	19	20
34	21 ●	22	23	24	25	26	27
35	28	29 ○	30	31			

Start jernnettene (Østfold) 9. august - Rugsok 16. august - Kronprinsesse Mette Marit 19. august
Siste hundedag 23. august

Varteig i gamle dager

Veivalgene diskuteres

Det kan høstes mange nyttige erfaringer gjennom å diskutere veivalget mellom postene etter et orienteringsløp.

Dette bildet er tatt i Aremark i 1951 i forbindelse med et orienteringsløp arrangert av Tistedalen Turn- og Idrettsforening. Det er Aslaug Aarbu og Thor Bøe Lia som gransker kartet og utveksler erfaringer etter endt løp. Også Asmund Brenne (t.v.) er dypt konsentrert om kartet.

Fotograf: Ukjent

Bildets eier: Varteig Historielags Fotosamling

September 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35					1	2	3
36	4	5	6 ○	7	8	9	10
37	11	12	13 ●	14	15	16	17
38	18	19	20 ●	21	22	23	24
39	25	26	27	28 ○	29	30	

Kvernknurren 1. september - Stortingsvalg 11. september - Høstjvndøgn 22. september -
Mikkelsmesse 29. september

Varteig i gamle dager

På fjøskontrollørens moped 1956

Søstrene Anne (f. 1949) og May Basken (f. 1952) har klatret opp på mopeden til fjøskontrolløren hjemme på gnr 3005, bnr 4 og 9 Basken. Og fjøskontrolløren var Arthur Rasmussen. Det er også han som har tatt bildet. Han var representant for meieriet og reiste rundt til melkeprodusentene og ga veiledning og tok prøver av melken. Søstrene på Basken har bare gode minner om fjøskontrolløren som kom på besøk. Anne Basken forteller at det hendte at han overnattet når han var rundt på gårdsbrukene. Rasmussen var en snill og hyggelig mann som ofte tok seg tid til å leke med oss barna, forteller hun. Selv om det er en moped som jentene har entret på dette bildet, kjørte også Arthur Rasmussen en BMW Isetta. En liten bil med to hjul foran og to hjul tett sammen bak, og med dør som åpnet hele fronten. Anne Basken forteller at det var litt av et skue for ungene når den lange, tynne mannen "brettet seg" inn og ut av den vesle bilen.

Fotograf: Arthur Rasmussen

Eier: Varteig Historielags Fotosamling

Oktober 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39							1
40	2	3	4	5 ○	6	7	8
41	9	10	11	12 ●	13	14	15
42	16	17	18	19 ●	20	21	22
43	23	24	25	26	27	28 ○	29
44	30	31					

Vinterdagen, flyttedag 14. oktober - FN-dagen 24. oktober - Sommertid slutt 29. oktober -
Bots- og bededagen 29. oktober - Halloween 31. oktober

Varteig i gamle dager

Skogens konge har møtt sin overmann

Gunnar Berg (1920-2002) har fått inn en fulltreffer, og dermed har skogens konge møtt sin overmann.

Bildet er tatt på 1950-tallet. Berg var i flere tiår et aktivt medlem i Varteig Vestre Elgjaktlag. Han eide og drev gnr 3044, bnr 1, 2 og 4 Isetorp Øvre fra han overtok etter foreldrene i 1953 og til han overdro gården til sønnen i 1991.

Selv om det var organisert elgjakt i Varteig også før andre verdenskrig, og nok atskillig felling av hjortedyr under krigen som matauk, var det først fra 1945-1946 at jakta på skogens konge ble satt i system i bygda.

Bøe Elgjaktlag var først ute, stiftet i 1945. Varteig Vestre Elgjaktlag ble stiftet året etter.

Fotograf: Arne Bergerud

Eier av bildet: Varteig Historielags Fotosamling

November 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44			1	2	3	4 ○	5
45	6	7	8	9	10 ○	11	12
46	13	14	15	16	17	18 ●	19
47	20	21	22	23	24	25	26 ○
48	27	28	29	30			

Allehelgensdag 5. november - Farsdag 12. november

Varteig i gamle dager

Vakre håndtegnede julekort

Den tid er dessverre forbi da ungene satt dypt konsentrert over tegneark og laget fine julekort som de ga til hverandre i klassen. Her har vi et knippe fra tidlig på 1950-tallet. Mottaker av alle var Synnøve Lunde på Kongsrud. Anne-Lise Johansen på Berger har tegnet julebjella som er rik på detaljer. Et reall nissekyss midt på truten er motivet som Karin Grythe tegnet. Vinterstemningen er det Kari Olsen på Brenne som er mester for og Finn Tomta valgte en blid nisse med stort skjegg og flott nisselue da han tegnet julekort til Synnøve.

Eier av bildene: Varteig Historielags Fotosamling

Desember 2017

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48					1	2	3○
49	4	5	6	7	8	9	10●
50	11	12	13	14	15	16	17
51	18●	19	20	21	22	23	24
52	25	26○	27	28	29	30	31

1. søndag i advent 3. desember - Lussinatt 13. desember - Vintersolverv 21. desember - Før jul: Kakelinna - Juledag 25. desember - 2. juledag 26. desember